

Jubilæumskonference: Fremtidens økologiforskning - grundlag for en fortsat succes

På ICROFS' (Internationalt Center for Forskning i Økologisk Jordbrug og Fødevarer) konference på Christiansborg d. 4. maj blev der både kigget tilbage på, hvad de seneste tyve års økologiforskning har betydet. I en fuld fællessal gav repræsentanter fra erhvervet deres syn på betydningen af en fokuseret og strategisk forskningsindsats – og det blev også slået fast, at der stadig er et stort behov for forskning, der giver svar på de udfordringer, økologien har – samt at den aktuelle vækst i branchen bl.a. står på skuldrene af de mange års økologiforskning.

Velkomst v. Erling Bonnesen:

Danmark som foregangsland inden for økologisk fødevarerforskning

Erling Bonnesen (V) bød velkommen til konferencen og ønskede et stort tillykke med de 20 års økologiforskning, og den måde forskningen har bidraget til udvikling og vækst. Desuden beskrev han forbrugernes opbakning til økologien, samt hvordan Danmark har udviklet sig til et foregangsland inden for økologisk fødevarerproduktion. Erling Bonnesen udtalte:

"Danskere køber økologi som ingensinde før, hvilket er fænomenalt, når man sammenligner sig med andre lande - selv kineserne har fået øje på, hvor gode vi er".

Samtidigt beskrev Erling Bonnesen, hvad forskning er, og i den forbindelse talte han om "den grundige videnskabelighed, som arbejdet i ICROFS står for, hvor viden kommer i brug i den virkelige verden".

Oplæg, Henrik Biilmann: Den økologiske sektors udfordringer

– behov for erhvervsrettet økologisk forskningsindsats

Formanden for Det Økologiske Erhvervsteam (ØE), Henrik Biilmann, understregede nødvendigheden af at prioritere en større og flerårig økologisk forskningsindsats under Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram. ØE anbefaler et nyt 3-årigt økologisk forskningsprogram på samme niveau, som det historisk har været. Desuden pointerede han, at programmet fortsat bør udmøntes i regi af ICROFS, så forskningen koordineres og målrettet mod økologierhvervets udfordringer.

Oplæg, Hans Erik Jørgensen: Økologiforskningens betydning for landmænd

Den økologiske landmand og formand for bestyrelsen for L&F's økologisektion Hans Erik Jørgensen fortalte på konferencen, hvordan samarbejdet med forskere i regi af de økologiske forskningsprogrammer har givet ny viden og øget erhvervets muligheder for at leve op til markedets efterspørgsel og samtidigt følge de økologiske principper.

Om de aktuelt faldende bevillinger til målrettet økologisk forskning udtalte han:

"Som landmand bliver man meget overrasket over, at kun 3 procent af det samlede fødevarerforskningsbudget er målrettet økologi, når nu 10 procent af landbrugsarealet i Danmark er økologisk".

Traditionelt er den økologiske forskning i Danmark foregået i tæt samarbejde med landmænd og branchen generelt. Nedenfor er et overblik over projekter i regi af ICROFS, som Hans Erik Jørgensen har deltaget i:

VIPiglet – avl og racer samt pattegriseoverlevelse

SUMMER – slagtesvin på friland

pECOSYSTEM – næringsstofkredsløb og miljøeffekt

SuperGrassPork – 100% økofoder fra 2018 og helhed på bedriften

Oplæg, Poul Pedersen: Økologiforskningens betydning for virksomheder

Under konferencen viste direktør for Thise Mejeri, Poul Pedersen, i hvor høj grad videnopbygning i samarbejde med forskere historisk har bidraget til at skabe de produkter, Thise og andre mejerier er kendt for.

Desuden påpegede han, hvordan forskningen har bidraget til at reducere antibiotikaforbruget i malkekvægsbesætninger, forbedre fodringen og mindske klimabelastningen.

Poul Pedersen slog blandt andet fast:

"Vi er nødt til at have økologisk fødevarerforskning, da det er baggrunden for erhvervets fremtid. Økologi er den største revolution inden for landbruget de sidste 50 år."

Nedenfor ses Poul Pedersens slide, der viser, hvilke programmer og projekter (koordineret af ICROFS), som har bidraget til højere mælkeydelse, bedre dyrevelfærd, mælkesmag, mindsket klimaaftryk og øget kulstoflagring mm.

ØKOLOGI ER LANDMÆND

2017

GRÆSMÆLK
- FEED NO FOOD

YDELSE (FØJO II)
DYREVELFÆRD
MÆLK FEDT (FØJO II, RDD2)
MÆLKESMAG (FØJO III)
KLIMA - AFTRYK (SOLID)
KULSTOFLAGRING (FØJO II & III)
GÅRDEN SOM SYSTEM (Studier i økologiske jordbrugssystemer 1988-2001)

Thise
MEJERI MED PASSION

Oplæg, Thomas Roland:

Økologiforskningens betydning for danske fødevarer og de danske forbrugere

Thomas Roland, ansvarlighedschef hos Coop, kunne fortælle, hvordan forbrugerne fortsat har en umættelig interesse for et bredere sortiment af økologiske varer.

Han sagde blandt andet:

"Den vækst, vi har haft i økologisalget gennem de seneste tre år, er lige så meget vækst, som økologien har opnået de første 25 år. Grundet den store efterspørgsel stiger importen, men det er en nødløsning i forhold til at skaffe de varer, som forbrugerne efterspørger."

Han understregede, at den store forbrugerinteresse beror på en tillid til, at økologien leverer på en række samfundsgoder, og her spiller forskning og dokumentation en helt central rolle.

Oplæg, Niels Halberg: Økologisektorens fremtidige forskningsbehov

Inden konferencens paneldebat beskrev Niels Halberg økologiens nuværende og fremtidige forskningsbehov. Han understregede problematikken i manglende bevillinger til et økologisk forskningsprogram således:

"Hvis ikke vi fortsat skaffer ny viden, der løser de udfordringer, den økologiske produktion har, vil sektoren ikke kunne følge med efterspørgslen. Og hvis vi ikke fortsætter med at kunne dokumentere fordele og ulemper ved økologi, vil forbrugernes tillid til - og villighed til at betale mere for økologi, dale."

Paneldebatten (citater fra debatten):

Under paneldebatten kom forsknings- og de fødevarerpolitiske ordførere samt erhvervs- og interesseorganisationer med korte indlæg og diskuterede behovet for forskning.

Der var også mulighed for spørgsmål og diskussion med salen.

Første spørgsmål til **Erling Bonnesen** lød, i hvor høj grad Venstre vil investere i økologiforskning, hertil svarede han:

"Venstre vil økologien, og vi vil give det den opbakning, som vi kan, fordi vi kan se successen – hvis vi ser ind i fremtiden skal det være forbrugerne, der bestemmer. Og skal vi være fremme i skoene, skal der også forskning til." Og

"Det er vores opgave at prøve at stå sammen, sådan at når man kommer ind og får delt den samlede kage, der er sat af til forskning, skal vi også sikre, at der er sat noget af – dels til fødevarer generelt og i høj grad også til økologi".

Om at afsætte midler til et økologisk forskningsprogram udtalte **Bruno Jerup** (Ø):

"Jeg mener, at vi er nødt til at opsamle al den viden for at kunne lave en økologisk produktion på den rigtige måde"

Orla Østerby fra de konservative udtalte:

"Hvis vi går år tilbage, så kan vi se, at der har været en større forskningssum, end der er i dag" og

"Jeg synes, at politikerne har været med til at bære økologien lang vej hen, som det er kommet til nu, og har også sagt at frem til 2019, at vi stadig er med, og lad os se, om der ikke stadig findes en løsning derefter."

Christian Poll fra Enhedslisten beskrev økologien som et kæmpe lokomotiv, men pointerede at der eksisterer problemer ude i praksis, som må løses via forskningen bidrag:

"Vi er midt i en omstillingstid – en omstilling i biodiversiteten – mål vi ikke kan nå inden 2020, og vi er i en omstilling, hvor vi skal have lavet en langt mere bæredygtig fødevarerproduktion. Det er forskningen, der skal til for, at vi kan få løst nogle af de svære problemer, som man ikke bare sådan lige får løst ude i praksis." Og

"Det er relevant med bredere forskning i land><by og lokalsamfundsstrukturer – økologien kan rigtig meget på mange planer."

Jens Henrik Thulesen Dahl fra Dansk Folkeparti udtalte:

"Jeg vil gerne sætte relativt mange penge af til økologisk forskning og så sige, at dem der have midlerne, er dem, der kan komme med nogle gode projekter."

Per Kølster, næstformand i Økologisk Landsforening pointerede:

"Det er vigtigt, at der er nogle tungere midler til forskningen, og det er vigtigt med samarbejdet med universiteter og international opkobling"

Kirsten Lund Jensen, økologichef i Landbrug & Fødevarer, blev spurgt: hvorfor skal vi have et særskilt økologiprogram? Hun svarede:

"Det er vigtigt at lave en strategisk målrettet satsning, der skal løse nogle af de specifikke økologiske udfordringer som ikke løftes i den generelle fødevarerforskning - eksempelvis hvordan man løser problemer med aminosyresammensætning til enmavede dyr, når man ikke bruger kunstige aminosyrer. Et andet eksempel er staldsystemer til udegående dyr med lave udledninger og emissioner."

Mette Wier, formand for ICROFS' bestyrelse, rundede dagen af med at takke for den store opbakning og gentog, at vi her i Danmark er verdensmestre på få områder, men økologiforskning er et af dem. Formanden betonedede også, at det er vigtigt vi investerer i de områder, hvor vi har komparative styrker. Og økologi er et område hvor Danmark går forrest og forbrugere i alle hjørner af landet efterspørger varerne. Væksten i erhvervet er uden sidestykke og bag denne udvikling ligger forskningsbaseret produktivitetsudvikling og innovation.

I løbet af dagen pegende erhvervets repræsentanter blandt andet på følgende forskningsbehov

ØKOLOGISK ERHVERVSTEAM:

1. råvareforsyning (forbedrede udbytter og råvaregrundlag)
2. en bæredygtig næringsstof- og proteinforsyning (herunder bioraffinering af nye proteintyper)
3. reduktion af klimabelastningen inden for de økologiske rammer
4. avl og management målrettet økologien produktionsrammer
5. værdiskabelse og produktudvikling
6. økologiens betydning for human sundhed.

Thomas Roland, COOP nævnte bl.a.

- Fortsat dokumentation af økologiens effekter og integritet
- Forskningen skal tage afsæt i alle de økologiske principper
- Klimaaftrykket *skal* adresseres
- Lokal proteinforsyning
- Medicinfri produktion
- Bæredygtige gødningsalternativer
- Dyrevelfærd - udearealer, kastration, kønssorteret sæd
- Væksthusproduktioner - dyrkningsmedier, belysning, gødning
- Forståelse af de økologiske forbrugere - udviklingen af økokurven i forskellige husstandstyper/segmenter

Læs om forskningsprojekterne lavet i regi af ICROFS på www.icrofs.dk
- nedenfor finder du eksempler på artikler fra projekterne:

[Proteinudvinding fra græs er tættere på at kunne realiseres](#)

[Viden om mælkens fedtsyreindhold giver nye muligheder](#)

[Norsk genetik viser gode takter i faremarken](#)

[Dyrkning af frugt under tag giver rentabel produktion](#)

[Skovmyrer som planteværn i danske plantager](#)

[Samdyrkning er en lovende strategi](#)

[Nye miljøvenlige desinfektionsmidler til økologiske dambrug](#)

[Biogas kan øge bæredygtigheden i økologisk landbrug](#)